

El projecte Museu Romà de Premià de Mar

Les primeres notícies de restes arqueològiques en la zona situada al final de la Gran Via de Lluís Companys, a l'actual barri de Can Ferrerons, es remunten a finals de la dècada de 1960, època en què el creixement demogràfic del municipi forçà al desenvolupament urbanístic de Premià de Mar. Inicialment fou trobat un mosaic pertanyent a la sala noble d'una vil·la romana, a l'actual número 231 de la Gran Via de Lluís Companys, descoberta que fou comunicada a l'aleshores Museu Arqueològic de Barcelona per part del promotor de l'obra, Enric Bardina, que propicià la intervenció dels tècnics d'aquell museu, el salvament del mosaic i la documentació del jaciment.

La bibliografia arqueològica coneixia el jaciment com a *Villa de la Gran Via* fins que les intervencions arqueològiques dutes a terme a partir de 1999 al carrer Mn. Jacint Verdaguer, que va paral·lel a la Gran Via de Lluís Companys, i a la plaça del Dr. Ferran, també propera, han permès interpretar un conjunt molt més extens, pertanyent a una vil·la romana amb aproximadament 5,5 Ha d'extensió i una àmplia cronologia, situable entre el 75 aC i el 600 dC. En els darrers anys, i a partir de les diferents intervencions arqueològiques que s'han fet en el sector, el nostre coneixement sobre l'assentament ha augmentat de manera exponencial, tot generant una extensa bibliografia.

En el decurs d'un control d'obra propiciat per la urbanització del sector Horta Ferrerons, el 20 de novembre de l'any 2000 es descobria l'edifici octogonal de Can Ferrerons. Es va excavar una gran part de l'edificació (735 m²) entre els anys 2000 i 2008, i a l'any 2014 es declarava com a Bé Cultural d'Interès Nacional (DOGC núm. 6709, 18.09.2014). Després d'un estudi de paraments, i del condicionament per a la visita, el jaciment obria les seves portes al públic per primera vegada en març de 2015 amb el nom *Museu Romà de Premià de Mar*.

Però les condicions de la visita eren encara precàries en haver-hi tan sols uns pocs elements de suport museogràfic, i una part de l'edifici encara per descobrir. Així, l'any 2016 l'Ajuntament de Premià de Mar aposta decididament pel jaciment i sol·licita un ajut als Fons Europeus de Desenvolupament Regional (FEDER), amb l'objectiu de finalitzar les excavacions arqueològiques i de museïtzar el conjunt. Aquestes tasques, que en ocasions van esdevenir certament complexes, es van dur a terme a partir de l'any 2018. El 26 de març de 2023 el Museu Romà de Premià de Mar obria les seves portes al públic oferint una visió didàctica de la tardoantiguitat, adreçada a tots els públics, en un espai arquitectònic ben singular.

Al Museu Romà de Premià de Mar les persones visitants hi troben el mosaic recuperat l'any 1969, que poden contemplar a través d'un mapatge dut a terme amb les més modernes tecnologies. Segueix una explicació didàctica del tipus singular d'arquitectura que presenta l'edifici octogonal, i de les seves tres fases d'ocupació que s'esdevenen entre els segles V i VII dC, és a dir, una primera ocupació com a palauet de representació (ca. 400-500 dC); una segona ocupació reaprofitant l'estructura com a espai productiu agrícola (ca. 500-600 dC),

i finalment l'abandó de l'hàbitat, amb la presència d'una petita necròpolis rural (ca. finals segle VI-inicis del VII dC). Tot mitjançant la projecció de personatges que interactuen entre ells, i amb els que el públic se sent part de cadascuna d'aquestes fases d'ocupació del jaciment. En finalitzar la projecció els visitants tenen 20 minuts per examinar no només les parts de l'edifici i els seus usos en diferents èpoques, sinó també una mostra de la cultura material recuperada en les excavacions arqueològiques d'aquests anys.